

Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru

Štatistický prehľad legálnej a nelegálnej migrácie k 31. 12. 2000

Úvod

Ochranu štátnych hraníc na hraničných priechodoch, na priechodoch malého pohraničného styku a na tzv. „zelenej hranici“ rovnako ako úlohy spojené s pobytom cudzincov vo vnútrozemí zabezpečuje **ÚRAD HRANIČNEJ A CUDZINECKEJ POLÍCIE PREZÍDIA POLICAJNÉHO ZBORU** v súčinnosti s ostatnými zložkami polície, orgánmi Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a ďalšími orgánmi štátnej správy Slovenskej republiky.

Súčasný svet čoraz viac mení svoju podobu nielen v dôsledku prebiehajúcich politických a ekonomických zmien, ale v značnej miere aj v dôsledku migračných procesov. Samotná podstata migračných procesov má rôznorodé príčiny politické, sociálne, ekonomické, náboženské a iné. V Európe sa riešenie tejto problematiky stalo akútnym najmä koncom 80-tych rokov, po spoločenských zmenách v strednej a východnej časti Európy. Tento stav, ktorého sprievodnými javmi sú zhoršovanie sociálno-ekonomických podmienok, nárast organizovaného zločinu, pašovanie drog a podobne, pretrváva dodnes.

Migračný pohyb pokračuje v stále väčšej intenzite a smeruje predovšetkým do západoeurópskych krajín (SRN, Holandska, Belgicka, Francúzska). Slovenská republika bola spočiatku iba tranzitnou krajinou, ale vykonané opatrenia zo strany západoeurópskych štátov prispeli k tomu, že o Slovenskú republiku prejavujú záujem cudzinci, ktorí využívajú migráciu na zlepšenie svojich ekonomických a sociálnych podmienok.

Európske štáty hľadajú riešenie svojej migračnej politiky v opatreniach na národnej úrovni:

- **sprísňovaním migračných zákonov,**
- **rozširovaním zoznamu tzv. bezpečných krajín pôvodu a bezpečných krajín azylu,**
- **uzatváraním dvojstranných zmlúv o vzájomnom zamestnávaní pre migračných pracovníkov s časovým obmedzením.**

Slovenská republika využíva informácie ostatných európskych štátov a výsledky výskumu medzinárodných organizácií, ktoré sa zaoberajú problematikou migrácie. Tieto informácie a závery z analýz situácií v oblasti migrácie na území Slovenskej republiky sa premietajú do vnútorných postupov v rámci Slovenskej republiky. Vláda stanovuje bezpečnostné riziká. Medzi bezpečnostné riziká s medzinárodnými prvkami, ktoré bezprostredne súvisia so stabilitou politického systému zaraďuje organizovaný zločin, nelegálnu migráciu a rasové konflikty.

Úlohou tejto informácie je podať prehľad o stave v oblasti migrácie na území Slovenskej republiky.

Legálna migrácia

Pod pojmom legálna migrácia sa rozumie cezhraničný pohyb osôb za účelom turistiky, krátkodobého pobytu, dlhodobého pobytu a trvalého pobytu pri splnení podmienok stanovených v zákonoch SR a medzinárodných dohodách, ktorými je SR viazaná.

Oblasť udeľovania víz

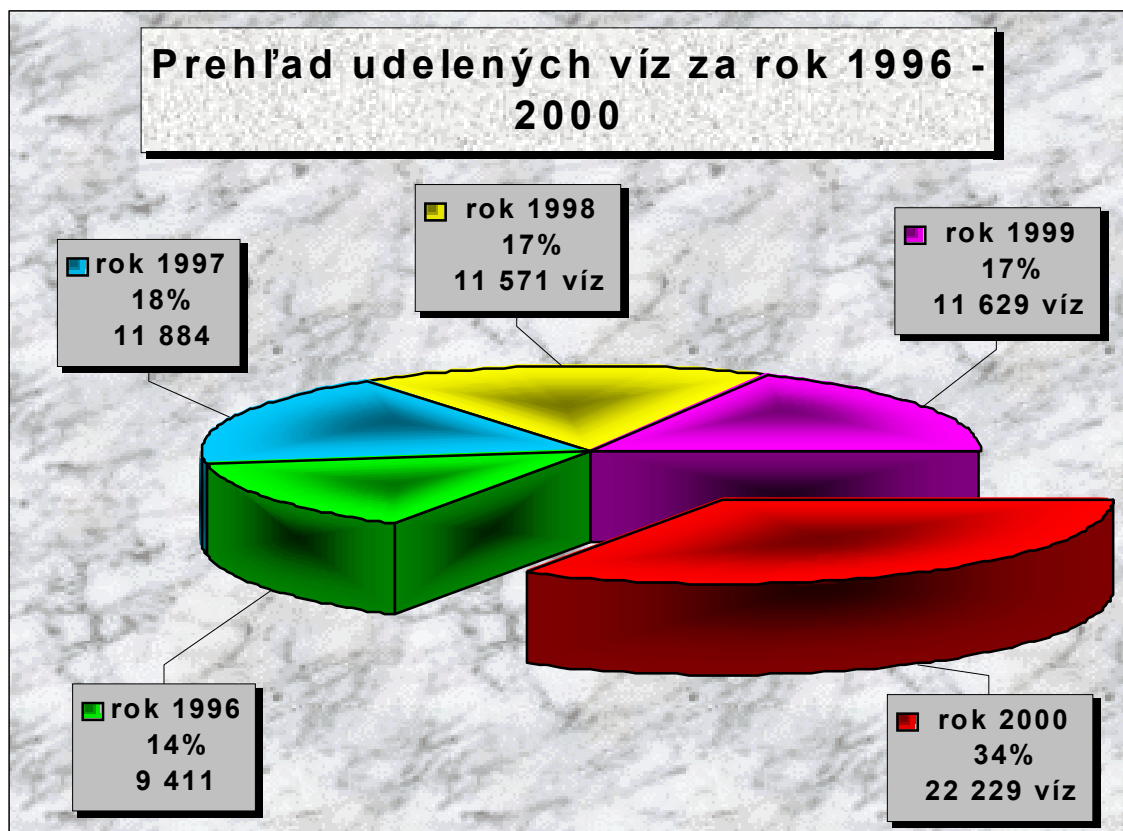
Presné podmienky vstupu pre cudzincov na naše územie, vízová politika harmonizovaná so štátmi EÚ spolu s funkčným systémom udeľovania vstupných víz, striktné dodržiavanie pravidiel a kontrola na hraničných priechodoch sú prvotným filtrom, ktorý môže silno obmedziť niektoré negatívne javy migrácie cudzincov.

Vízová politika vychádza z rozboru situácie na území jednotlivých štátov a zohľadňuje bezpečnostné aspekty cestovania a pobytu cudzincov na našom území, a to najmä zo štátov, ktorých občania sa výrazne podieľajú na kriminalite a páchaní rôznych deliktov v Slovenskej republike. Hrozba nárastu kriminálnych aktivít určitej skupiny cudzincov sa premieta aj do tvorby koncepcie vízovej politiky. S väčšinou európskych štátov má Slovenská republika uzavreté bezvízové dohody.

V súvislosti s harmonizáciou vízovej politiky so štátmi EÚ zaviedla Slovenská republika od 1. 1. 2000 jednotnú klasifikáciu víz a ich udeľovanie formou vízových nálepiek do cestovných dokladov.

Aktom zrušenia bezvízových ciest a zavedenia vízovej povinnosti pre občanov Ukrajiny (zrušenie bezvízovej dohody od 28.6.2000) ako aj prijatým opatrením formou rozkazu prezidenta Policajného zboru č. 32/2000 o postupe pri vyhostovaní občanov Ukrajiny sa situácia v počtoch vybavených ukrajinských štátnych občanov veľmi výrazne znížila (približne deväťnásobne) a týmto opatrením sa podarilo eliminovať aj počty občanov Ukrajiny, ktorí na území Slovenskej republiky zdržiavali neoprávnené, t. j. bez príslušného povolenia.

Za rok 2000 bolo celkom udelených 6 jednosmerných víz, 46 turistických víz, 1345 víz pre pobyt a na vycestovanie, 12545 víz pre dlhodobý pobyt a 8287 víz pre trvalý pobyt. Voči cudzincom, ktorý porušia platný právny poriadok SR, sú uplatňované represívne inštitúty, a to zákaz pobytu, administratívne vyhostenie a súdne vyhostenie. V roku 2000 bolo uplatnené nepovolenie vstupu v 2927 prípadoch, administratívne vyhostenie bolo uložené v 1105 prípadoch a 52 cudzincov bolo vyhostených súdnou cestou.

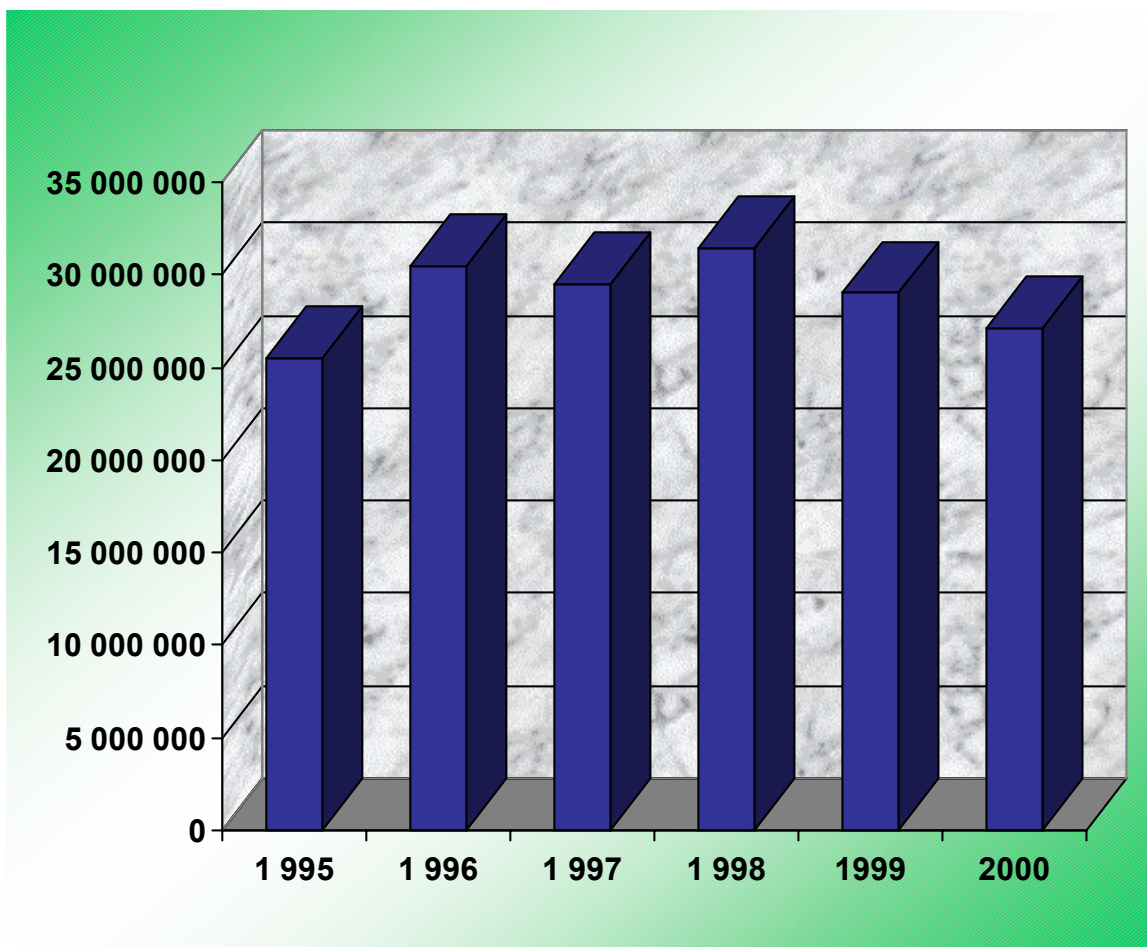

Kontrolu plnenia podmienok súvisiacich s prekračovaním štátnej hranice Slovenskej republiky, cudzincov i občanov Slovenskej republiky a doby pobytu cudzincov na území Slovenskej republiky vykonávajú príslušníci oddelení cudzineckej polície Policajného zboru.

Prehľad o počte vybavených osôb a dopravných prostriedkov na hraničných priechodoch Slovenskej republiky

		rok 1996	rok 1997	rok 1998	rok 1999	rok 2000
Počet vybavených osôb celkom		109 916 732	110 744 977	111 625 748	104 054 947	96 798 411
z toho:	občanov SR	45 984 258	45 980 816	47 141 071	43 632 785	39 972 429
	občanov susedných štátov	40 353 693	42 057 957	41 980 816	42 139 072	40 178 628
	občanov ďalších nevízových štátov	23 273 815	22 268 388	22 013 380	17 951 472	16 264 830
	vízových cudzincov	494 966	437 816	490 481	331 618	382 524
Počet vybavených dopravných prostriedkov		30 486 623	29 493 364	31 446 020	29 008 396	27 146 688

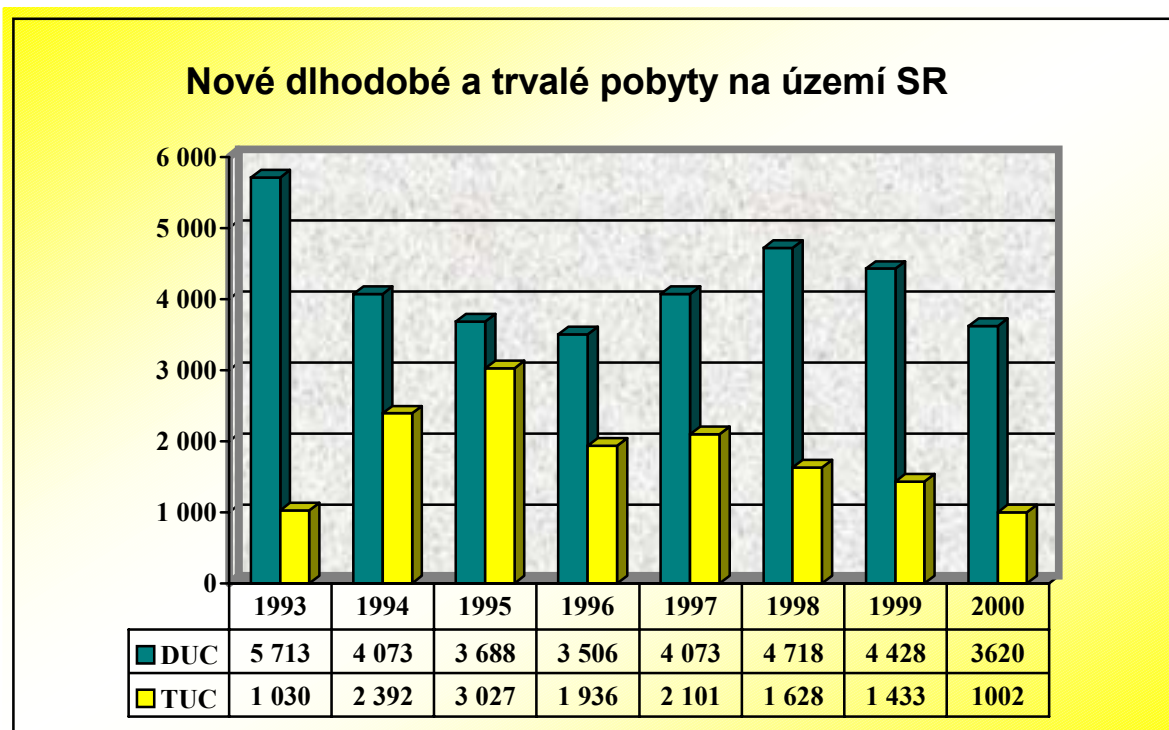
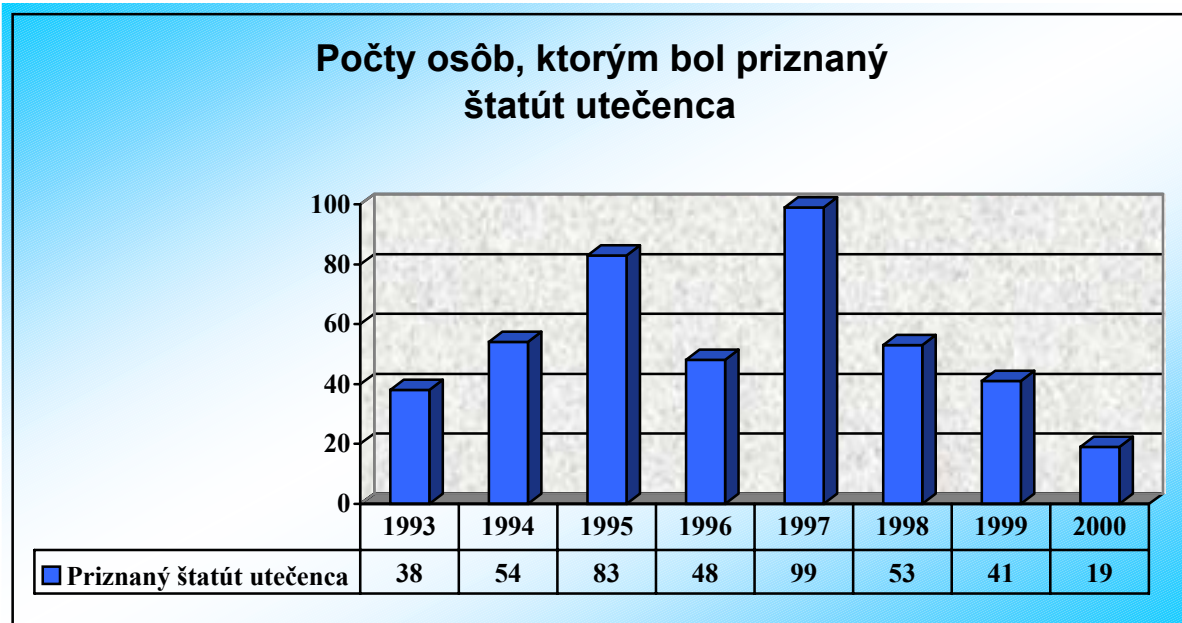

Medzi najviac zaťažené hraničné priechody v rámci Slovenskej republiky patria:

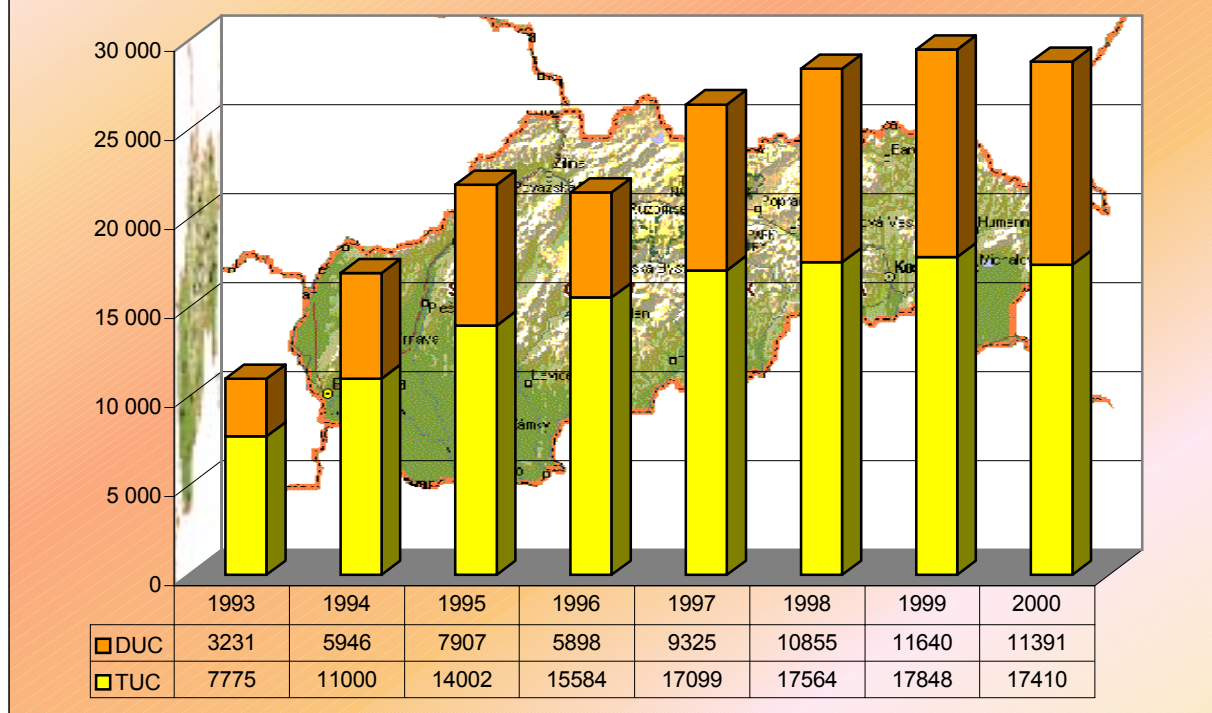
Kúty – Lanžhot	na štátnej hranici s Českou republikou
Svrčinovec – Mosty u Jablunkova	na štátnej hranici s Českou republikou
Drietoma – Starý Hrozenkov	na štátnej hranici s Českou republikou
Petržalka – Berg	na štátnej hranici s Rakúskom
Komárno – Komárom	na štátnej hranici s Maďarskom
Medveďov – Vámosszabadi	na štátnej hranici s Maďarskom
Rusovce – Rajka	na štátnej hranici s Maďarskom
Vyšné Nemecké – Užhorod	na štátnej hranici s Ukrajinou
Vyšný Komárnik – Barwinek	na štátnej hranici s Poľskom
Trstená – Chyžné	na štátnej hranici s Poľskom
Javorina – Lysá Poľana	na štátnej hranici s Poľskom

Súčasťou legálnej migrácie sú aj mimoriadne formy pobytu, ktoré umožňujú cudzincom legálne sa zdržiavať na území našej krajiny ako utečencom to znamená cudzincom, ktorí dostali azyl na území Slovenskej republiky alebo cudzincom, ktorým vláda Slovenskej republiky

svojím rozhodnutím poskytuje dočasnú ochranu počas trvania ozbrojeného konfliktu v krajine ich pôvodu.

Spolu povolené pobyty na území SR

Nelegálna migrácia

Definícia nelegálnej migrácie, obsah pojmu a tým aj popis nelegálnej migrácie sa vo svete značne líšia. V našom prípade kapitola popisuje nelegálnu migráciu cudzincov aj vlastných občanov, zahrňuje prípady, v ktorých cudzinec nelegálne vstúpi na územie Slovenskej republiky z rôznych dôvodov alebo územie Slovenskej republiky nelegálne opustí. Narušenia režimu štátnej hranice sú zistené hraničnými orgánmi Slovenskej republiky alebo susednými štátmi.

Ak cudzinec vstúpi na územie štátu legálne, no po uplynutí doby krátkodobého pobytu nevycestuje a ostáva na území bez povolenia, teda nelegálne porušuje tým zákonom predpísané podmienky pre dlhodobý alebo trvalý pobyt cudzinca (nelegálna migrácia z porušovania pobytového režimu). Pretože však nepovolenie vstupu nemusí byť uložené každému cudzincovi, ktorý na územie republiky nelegálne vstúpil alebo býva, možno údaje o nepovolených vstupoch popisovať nelegálnou migráciou len nepriamo.

Vývoj bezpečnostnej situácie v Slovenskej republike v hodnotenom období znova poukázal na skutočnosť, že mnohé problémy v tejto oblasti - nielen u nás, ale aj v iných štátoch - vychádzajú zo stavu a úrovne ochrany štátnej hranice. Opätovne sa potvrdzuje skutočnosť, že hranice štátov sú filtrom, cez ktorý z jedného do druhého štátu vstupuje medzinárodne

organizovaný zločin. Hraničná a cudzinecká polícia je povolaná ako prvá zachytiť organizovanú kriminalitu s medzinárodným prepojením a zabezpečiť ochranu štátnej hranice Slovenskej republiky, t.j. jej nenarušiteľnosť, suverenitu a územnú celistvosť.

Situácia na štátnej hranici Slovenskej republiky sa aj v roku 1998 vyznačovala dynamickým tlakom nelegálnych migrantov, hlavne z juhu a východu. Potvrdil sa predpoklad, že nelegálne migračné pohyby cez územie Slovenskej republiky budú vykazovať narastajúci trend, ako dôsledok nestabilnej situácie na Balkáne, v niektorých ázijských krajinách, nízkej výkonnosti ekonomík niektorých východoeurópskych a ázijských štátov a z toho vyplývajúcich sociálnych problémov.

Slovenská republika z hľadiska smerovania nelegálnych migračných pohybov sa naďalej radí medzi krajiny tranzitné. Prevažná väčšina nelegálne migrujúcich osôb nemá záujem zotrvať na našom území. Ich cieľom je dostať sa cez Rakúsko alebo Českú republiku do Spolkovej republiky nemecko, prípadne do iného štátu západnej Európy. Tieto krajiny hľadajú riešenia svojej migračnej politiky na národnej úrovni. Riešenia sa prejavujú v sprísňovaní migračných zákonov, rozširovaním zoznamov tzv. bezpečných krajín pôvodu a bezpečných krajín azylu, uzatváraním dvojstranných zmlúv o vzájomnom zamestnávaní s časovým obmedzením a ďalších opatreniach, ktoré obmedzujú nelegálne migračné prúdy. Týmto sa pozvoľna mení stav: o Slovenskú republiku, ktorá bola spočiatku iba tranzitnou krajinou, prejavujú záujem cudzinci, ktorí využívajú legálnu i nelegálnu migráciu na zlepšenie svojich ekonomických a sociálnych podmienok, ako o krajinu cieľovú.

Nelegálni migranti pochádzajú v prevažnej miere z ekonomicky slabších krajín, sú bez finančných prostriedkov, ide o sociálne odkázané skupiny osôb a práve tieto sa dopúšťajú na území našej krajiny rôznej protispoločenskej činnosti (od priestupkov až po závažnú trestnú činnosť), ktorá je pre nich zdrojom obživy. Nelegálna migrácia sa v dôsledku sprísnenia regulačných opatrení pri udeľovaní víz a povoľovaní vstupu priamo na hraničných priechodoch prejavuje snahou cudzincov o preniknutie na naše územie falšovaním cestovných dokladov, víz, voucherov, pozvaní na súkromnú návštevu alebo na služobné rokovanie.

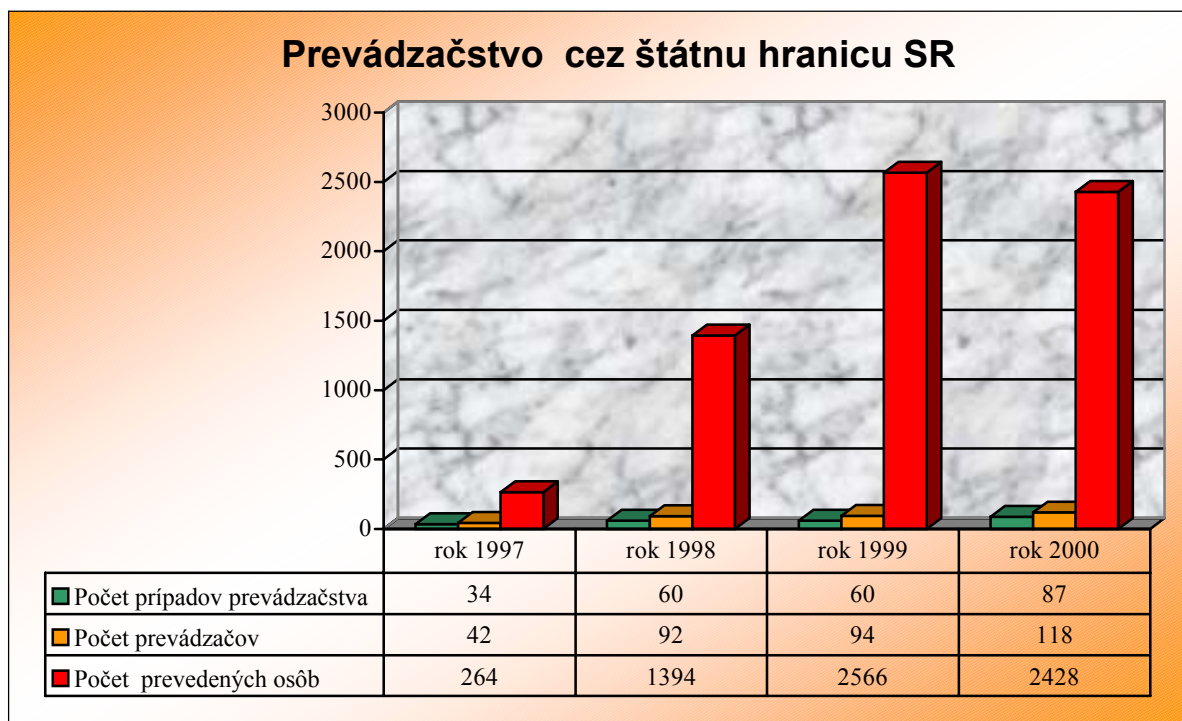
Na tejto závažnej situácii sa v značnej miere podieľajú i medzinárodne organizované prevádzачské organizácie, ktoré za vysoké sumy ponúkajú nelegálnu prepravu migrantov z domovského do cieľového štátu.

Získané informácie nasvedčujú tomu, že prevádzачské organizácie uskutočňujú prepravu nelegálnych migrantov cez štátnu hranicu v intervaloch 3-5 dní, pričom nie sú ojedinelé prípady nelegálnych prechodov aj každý deň. Porovnaním odhalených prípadov je možné konštatovať, že väčšina akcií prevádzачov bola úspešná, počet prevedených osôb je asi trojnásobok počtu zadržaných.

Roky 1998, 1999 a 2000 z celoslovenského hľadiska sú považované za prelomové v činnosti hraničnej a cudzineckej polície. V týchto rokoch bol zistený a zaznamenaný vysoký nárast riešených nelegálnych migrantov predovšetkým na štátnej hranici s Českou republikou v roku 1998 a Ukrajinou v roku 1999 a 2000. Tieto pozitívne údaje sú výsledkom prijatých interných noriem týkajúcich sa činnosti hraničných oddelení PZ a oddelení cudzineckej polície PZ koncom roka 1997. V týchto interných normách bola upravená vecná a miestna pôsobnosť, ktorá nasmerovala činnosť oddelení priamo na zabezpečenie ochrany štátnej hranice.

Roky 1999 a 2000 sú charakteristické tým, že nastáva posun nelegálnych migračných prúdov cez východnú hranicu a zvyšuje sa počet trestných činov spáchaných cudzincami. Potvrdzujú sa predpoklady, že nelegálne migračné pohyby cez územie SR budú vykazovať stále vysoký trend.

Zistená účasť prevádzáčov na protiprávnom prekračovaní štátnej hranice Slovenskej republiky

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že počet prípadov prevádzáčstva a počet zistených prevádzáčov narastá. Počet prevedených osôb v roku 1998 presiahol údaje z roku 1997 o 428 %. V roku 1999 narástol počet nelegálnych migrantov o 84 % oproti roku 1998. Prevádzáčské skupiny pritom cez územie Slovenskej republiky prepravujú väčšie skupiny nelegálnych migrantov často v počtoch 30 – 40 i viac osôb naraz.

Charakteristické pre uvedenú trestnú činnosť je vysoká organizovanosť a medzinárodné prepojenie. Hlavní organizátori prevádzáčskej činnosti sa zdržujú na území Slovenskej republiky, Maďarskej republiky a Českej republiky, navzájom koordinujú prevádzáčské skupiny pôsobiace na jednotlivých štátnych hraniciach. Z celkového počtu zistených prevádzáčov podľa posledných štyroch rokov bolo na štátnej hranici orgánmi SR zaistených najviac prevádzáčov štátnych príslušníkov Slovenskej republiky, Českej republiky, Juhoslávie, Maďarska a v menšej miere ďalej Arménska, Číny, Ukrajiny, Poľska, Vietnamu, Chorvátska a pod. V roku 2000 boli evidované najpočetnejšie skupiny prevádzáčaných osôb najmä z Afganistanu (1199), Indie (1090), Rumunska (939), Srí Lanky (490), Číny (413), Vietnamu (31), Poľska (291) a ďalšie. Prevádzáčané osoby sú osobitnou kategóriou obetí trestnej činnosti. Finančné čiastky, ktoré zaplatia organizátorom často predstavujú celý ich majetok (od 1000 do 5000 DM alebo USD za osobu). Činnosť prevádzáčských skupín je najviac zisťovaná v úsekoch štátnej hranice krajských riaditeľstiev Policajného zboru Banská Bystrica, Nitra, Bratislava, Trenčín a Trnava.

Cezhraničná trestná činnosť na tzv. zelenej hranici, aj na hraničných priechodoch má okrem tradičných a relatívne jednoduchých foriem aj formy delikvencie organizovanej a

vysokokvalifikovanej. Trestné činy sprevádzané cezhraničnou kriminalitou vznikajú a prebiehajú často v značnej vzdialenosti od štátnej hranice na našom území alebo v zahraničí a štátna hranica predstavuje pre ich účastníkov len jednu z prekážok, ktoré je potrebné prekonať. Tak sú organizované transporty osôb, atraktívneho tovaru ako alkoholu, cigariet, starožitností, motorových vozidiel. Cez štátne hranice vedú príchodové a odchodové trasy páchatel'ov trestných činov, ktoré vôbec nesúvisia so štátnou hranicou a pod. Toto všetko kladie mimoriadne nároky na koordinovanie súčinnosti medzi príslušnými pracoviskami PZ.

Porušovanie predpisov o obehu tovaru vo styku s cudzinou sa prejavuje najmä na štátnej hranici s Ukrajinou v spojení s pašovaním tabakových výrobkov. V menšej miere je zisťované pašovanie alkoholických nápojov, spotrebného tovaru a hospodárskych zvierat na štátnej hranici s Ukrajinou a Poľskou republikou. Páchatel'mi sú najmä občania Slovenskej republiky, Ukrajiny a Českej republiky.

Ďalej boli zistené prípady pašovania omamných a psychotropných látok, menšieho množstva alkoholických nápojov, pašovanie valút a pašovanie hospodárskych zvierat do ČR a PR.

Krádeže motorových vozidiel a ich následná preprava cez ŠH sa uskutočňuje organizovanou formou, hlavne cez hraničné priechody. Boli však zaznamenané prípady pašovania motorových vozidiel i cez zelenú štátnu hranicu a táto forma trestnej činnosti sa využíva najmä na ŠH s Českou republikou, kde cez zelenú ŠH vedie mnoho poľných a lesných ciest, ktoré sú zjazdne niekedy i v zimnom období.

Nelegálna preprava odcudzených motorových vozidiel sa uskutočňuje rôznymi formami:

- upravované /prerazené/ výrobné čísla karosérií, alebo motorov
- falšované doklady k motorovým vozidlám
- výmena ŠPZ
- preprava v zaplombovaných kamiónoch
- na pravé doklady s následným nahlásením krádeže /poist'ovacie podvody/

Najčastejšie vyskytujúcou sa formou nelegálnej prepravy odcudzených motorových vozidiel je úprava výrobných čísel karosérií a výmena výrobných štítkov.

Tento druh cezhraničnej trestnej činnosti prináša páchatel'om nemalé zisky a pri jej odhaľovaní kladie na policajtov hraničnej a cudzineckej polície vysoké nároky ako v represívnej tak i v preventívnej oblasti.

Z týchto dôvodov boli v minulom období prijímané opatrenia smerujúce odhaľovaniu týchto foriem a metód páchania trestnej činnosti, išlo najmä o spätné preverovanie dokladov k zapožičaným motorovým vozidlám, preverovanie motorových vozidiel u partnerských služieb v zahraničí, určením policajtov-špecialistov na niektorých hraničných priechodoch, ktorí sa zaoberajú vyhľadávaním kradnutých motorových vozidiel. Na najvýznamnejších hraničných priechodoch bol nainštalovaný monitorovací systém OSCAR, ktorý slúži na vyhodnocovanie motorových vozidiel, ktoré sú v evidencii Slovenskej republiky. Tieto opatrenia prispeli k čiastočnej eliminácii vývozu kradnutých motorových vozidiel, alebo prispeli k odhaleniu páchatel'ov tejto trestnej činnosti.

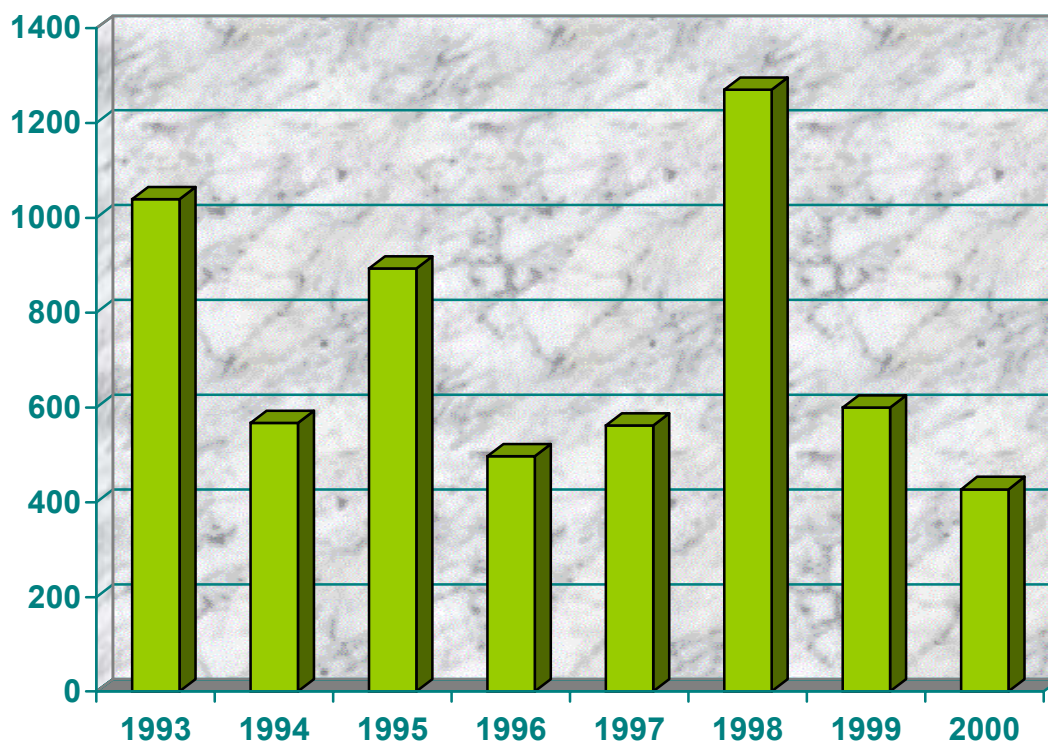
Prehľad tlaku nelegálnych migrantov na štátnu hranicu*) za obdobie 1993–2000 podľa hraníc so susednými štátmi

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Maďarsko	1 038	567	893	497	561	1 270	586	427
Ukrajina	91	66	92	235	105	365	1 641	1 473
Poľsko	744	715	1 015	755	564	843	776	736
Česko	0	380	631	1 622	926	5 254	3 433	2 190
Rakúsko	309	163	155	220	665	504	1 365	1 233
Spolu	2 182	1 891	2 786	3 329	2 821	8 236	7 801	6 059

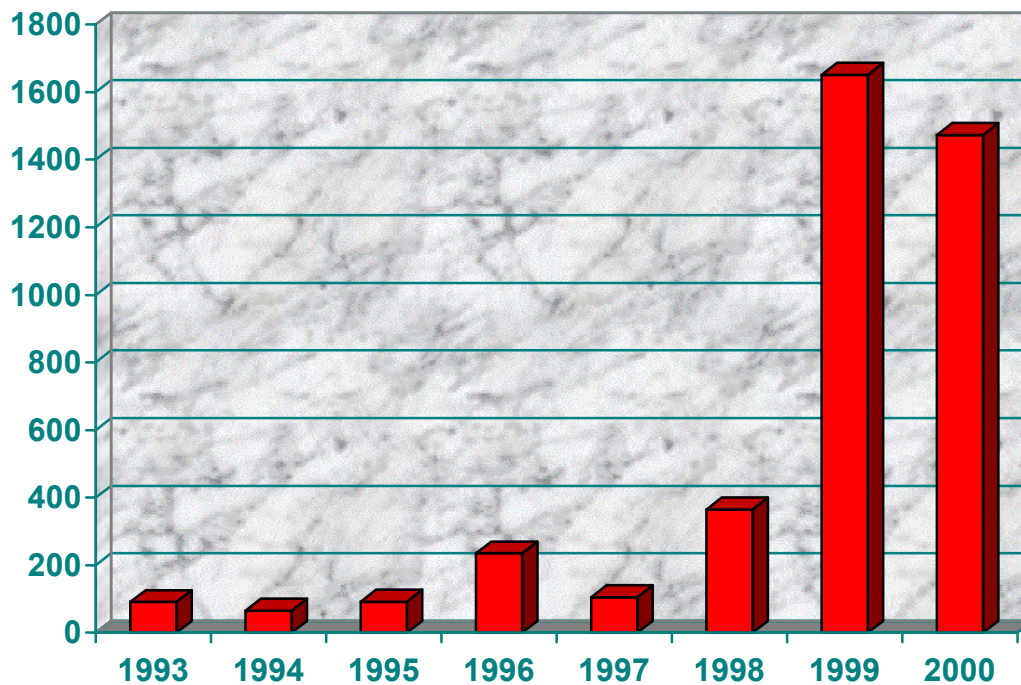
*) Pod pojmom „tlak nelegálnych migrantov na štátnu hranicu“ sa rozumie počet zistených aj nezistených osôb, ktoré nelegálnym spôsobom prekročili štátnu hranicu SR v oboch smeroch.

Prehľad tlaku na štátnu hranicu SR podľa susedných štátov

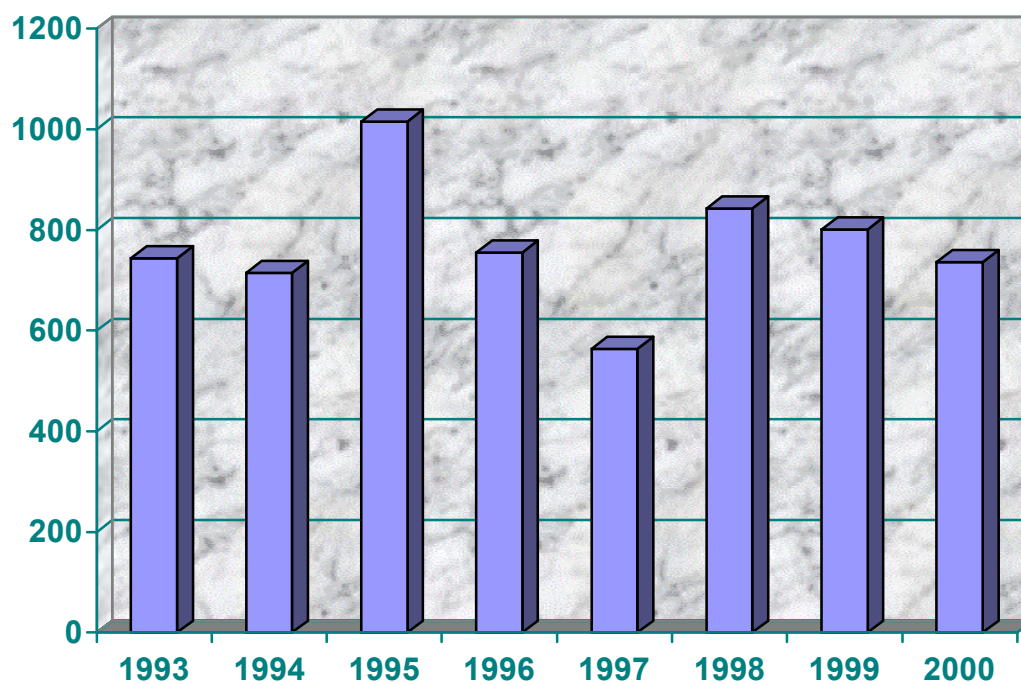
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Maďarsko	1038	567	893	497	561	1270	586	427

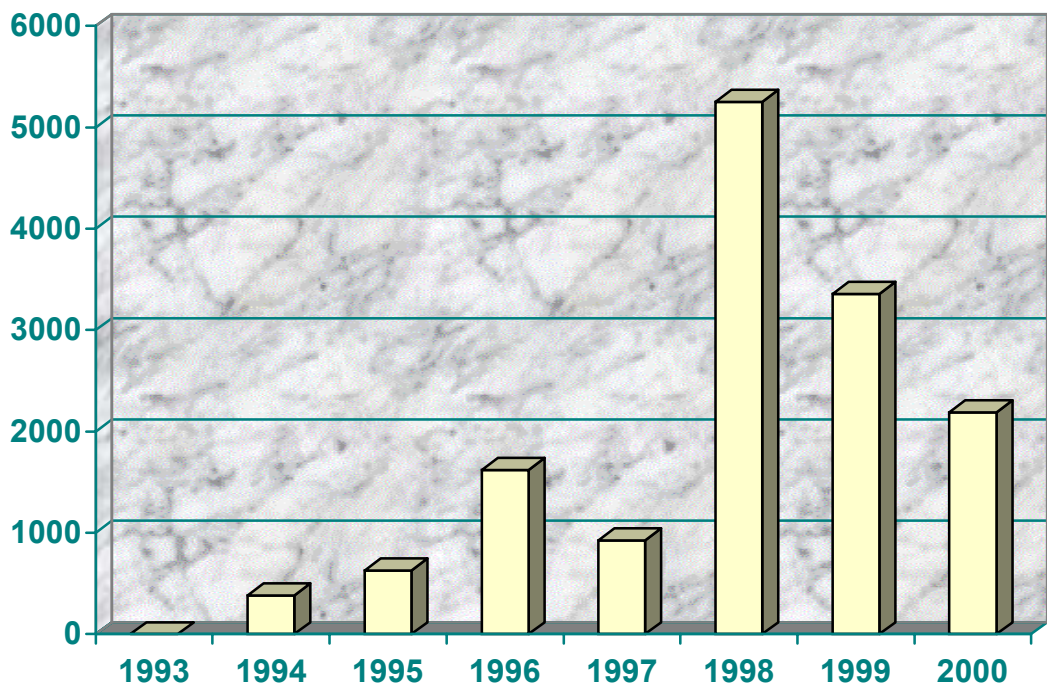
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ukrajina	91	66	92	235	105	365	1651	1473

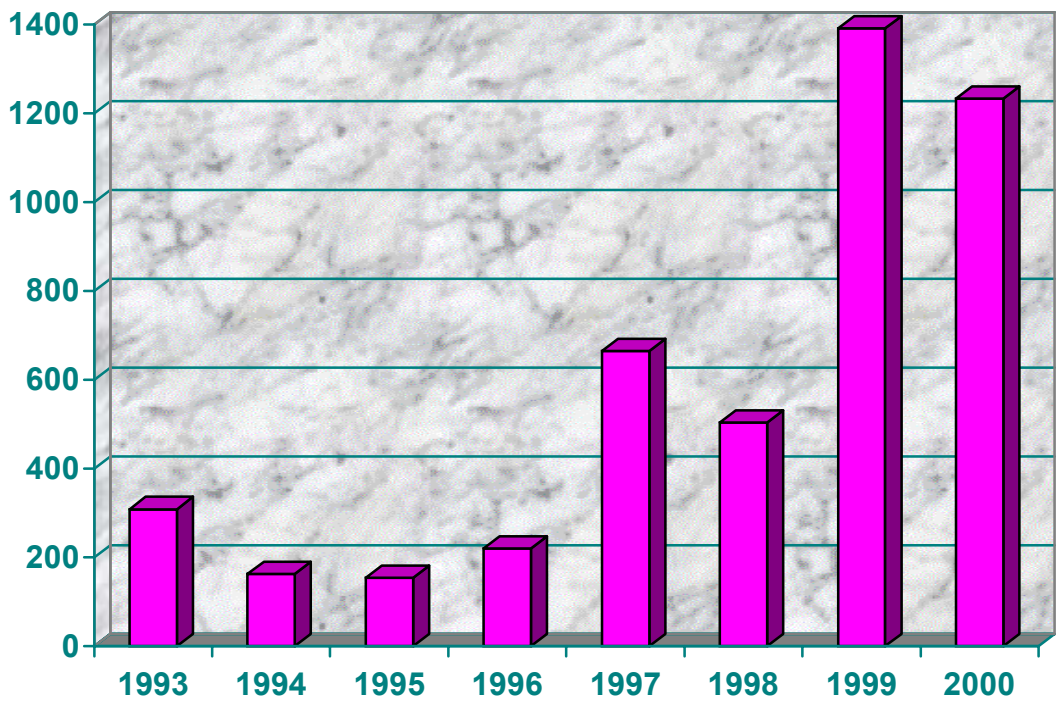
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Polsko	744	715	1015	755	564	843	801	736

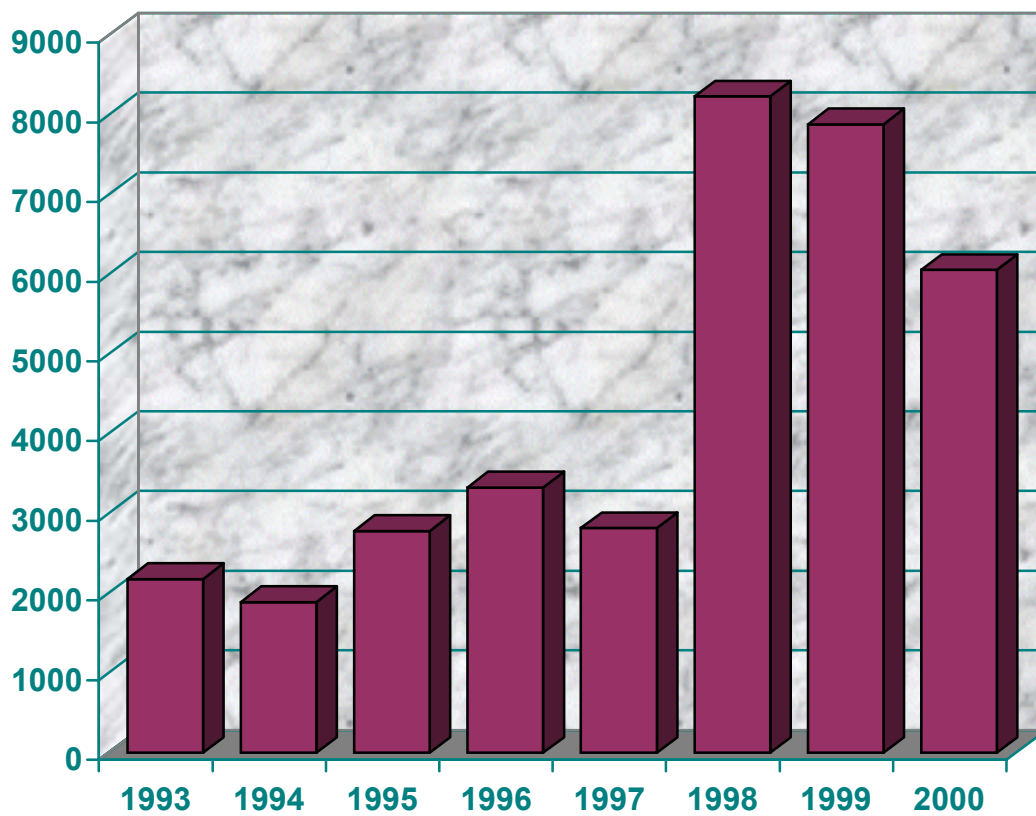
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Česko	0	380	631	1622	926	5254	3356	2190

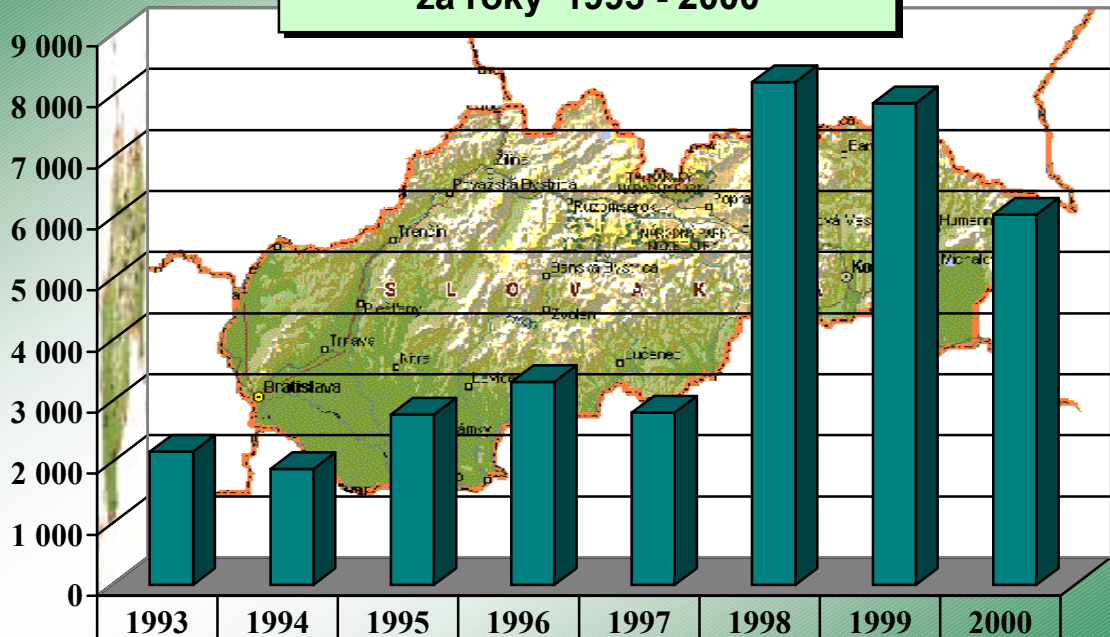
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Rakúsko	309	163	155	220	665	504	1391	1233

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Spolu	2182	1891	2786	3329	2821	8236	7889	6059

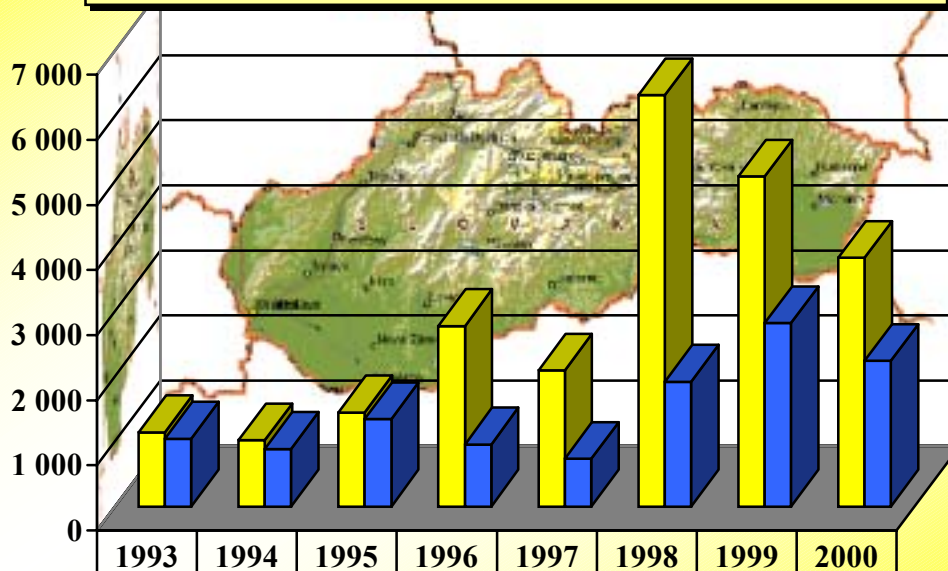

Celkový tlak na štátnu hranicu SR za roky 1993 - 2000

Prehľad tlaku	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
	2 182	1 900	2 786	3 329	2 821	8 236	7 889	6 059

smeru postupu nelegálnych migrantov

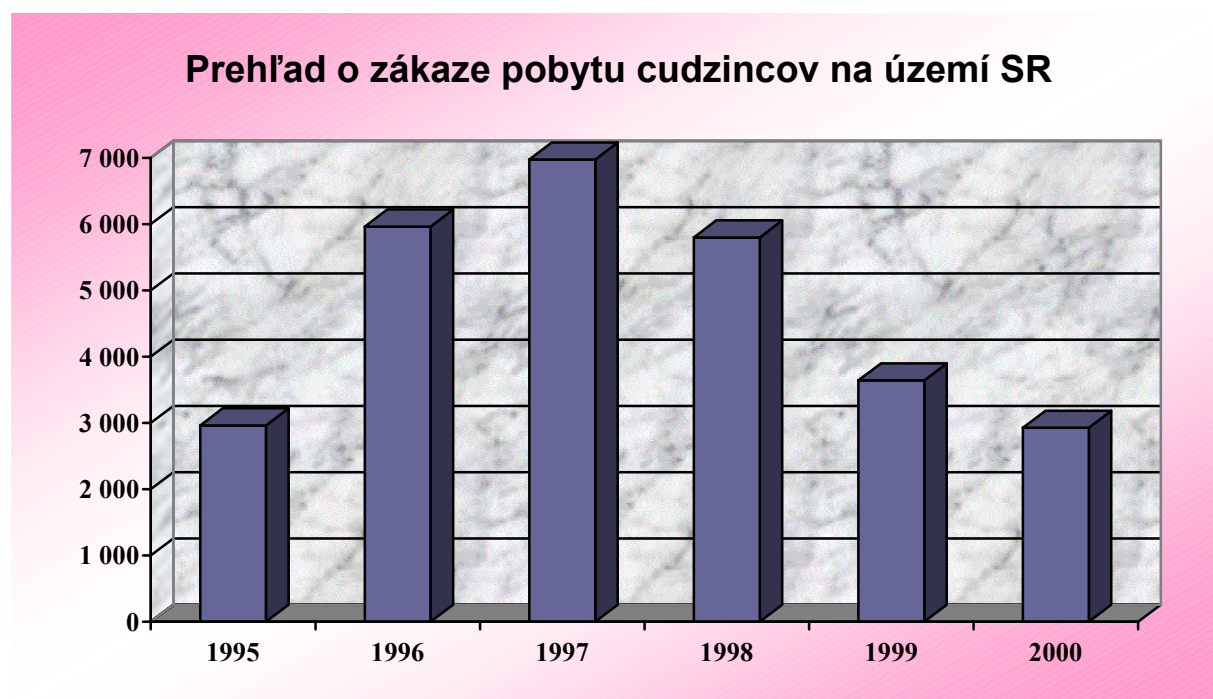

Zo SR	1 141	1 017	1 446	2 774	2 088	6 320	5 071	3 822
Do SR	1 041	883	1 340	955	733	1 916	2 818	2 237

S prihliadnutím na trend nárastu počtu nelegálnych migrantov cez štátnu hranicu Slovenskej republiky boli iniciované opatrenia na zmenu územnej a vecnej pôsobnosti hraničných oddelení PZ. Ich cieľom bolo jednoznačne zamerať tieto oddelenia na zabezpečenie ochrany štátnej hranice Slovenskej republiky pred prenikaním nelegálnych migrantov na naše územie. Tieto opatrenia boli realizované vydaním interných noriem, ktorými sa upravuje činnosť hraničných oddelení PZ. Hraničné oddelenia boli taktiež posilnené vo výkone služby vojakmi základnej služby, ktorí prispeli nemalou mierou k zlepšeniu výsledkov v účinnosti ochrany štátnej hranice Slovenskej republiky.

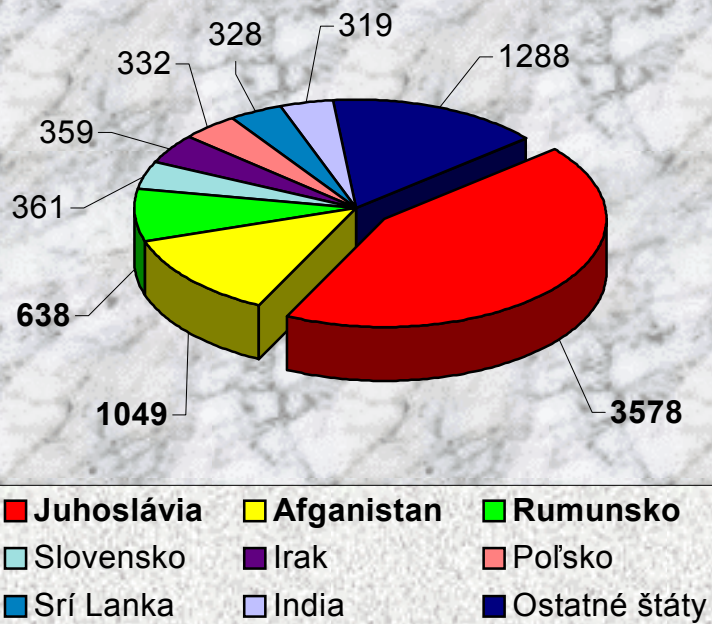
Jedným z dôležitých faktorov zníženia počtu nelegálnych migrantov na území Slovenskej republiky, ktorí sa podieľajú na trestnej činnosti, je represívne opatrenie – zákaz pobytu cudzincom na územie Slovenskej republiky.

Zákaz pobytu cudzincom na územie SR a zánik oprávnenia na pobyt na území SR

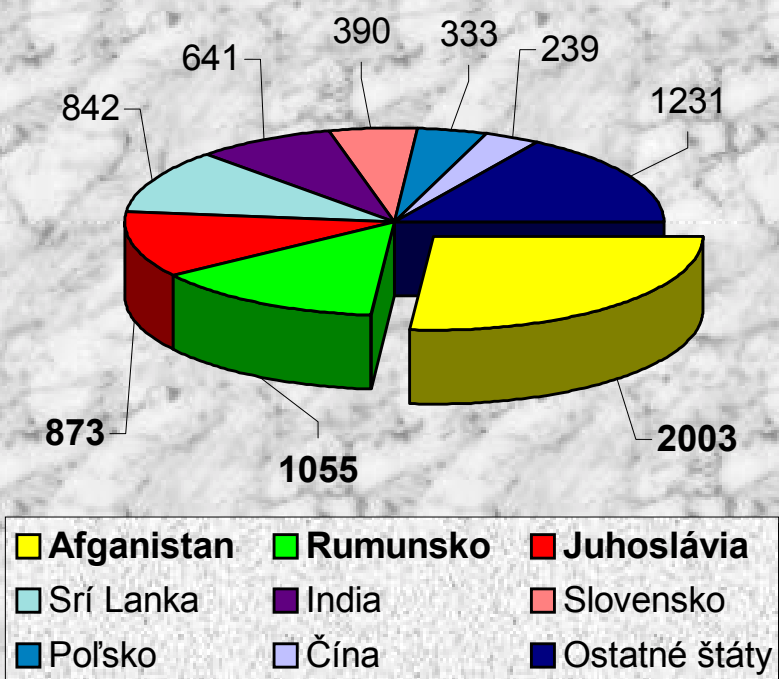

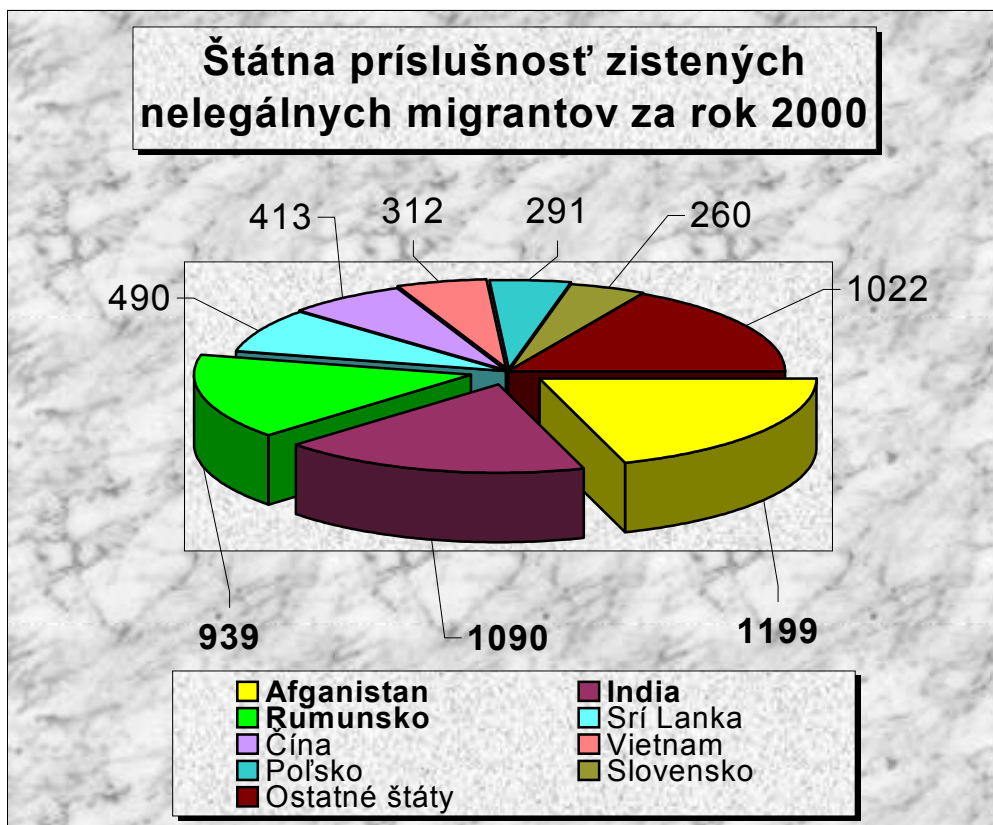
Aj napriek tomuto stavu je potrebné naďalej venovať zvýšenú pozornosť smerom postupu nelegálnych migrantov, kde dochádza k protiprávnemu prekročeniu štátnej hranice najčastejšie, zvyšovaniu početných stavov hraničných oddelení PZ, taktike výkonu služby a v nemalej miere zvyšovaniu úrovne materiálneho technického vybavenia týchto útvarov.

Štátna príslušnosť zistených nelegálnych migrantov za rok 1998

Štátna príslušnosť zistených nelegálnych migrantov za rok 1999

Útvar vojsk hraničnej polície

Útvar vojsk hraničnej polície splnil v rokoch 1998 - 2000 úlohy pred ním stanovené, ktoré sa bezprostredne dotýkali zdokonaľovania ochrany štátnej hranice v záujme zamedzenia nelegálneho pobytu cudzincov na území SR a prieniku trestnej činnosti s medzinárodným prvkom pri zvýšení operatívnosti a efektívnosti v príslušnom regióne.

Vzhľadom na to, že schengenský systém sa stal súčasťou acquis Európskej únie, vznikol pre Slovenskú republiku ako kandidátsky štát záväzok prevziať a plne implementovať pred vstupom do Európskej únie schengenské štandardy pre ochranu štátnej hranice.

Štandardy k ochrane schengenského priestoru predstavujú komplex navzájom previazaných opatrení, ktorými sa vykonáva vlastná ochrana štátnej hranice, kontrola osôb a tovaru na vonkajšej štátnej hranici, kontrola osôb vo vymedzenom hraničnom pásme, hlásenie pobytu cudzincov a ich kontrola vo vnútrozemí, rýchle a spoľahlivé toky dát a ich výmena medzi národnými schengenskými informačnými systémami, útvarmi polície a ďalšími orgánmi štátnej správy ako aj ďalšie povinnosti polície v tejto oblasti v súlade s národným právom.

Integračné snahy Slovenskej republiky smerujúce k jej vstupu do Európskej únie teda vyvolávajú aktivity a zásadné opatrenia teda aj v oblasti ochrany štátnej hranice. Snaha o prispôbenie činnosti policajných služieb, ktoré pôsobia na úseku ochrany štátnej hranice, štandardom Európskej únie, núti príslušné orgány k realizácii potrebných opatrení a krokov s cieľom zosúladiť legislatívne, inštitucionálne a materiálno technické podmienky výkonu služby hraničnej a cudzineckej polície s podmienkami v členských krajinách Európskej únie.

Jednou z úloh je spracovať a následne realizovať projekt profesionalizácie ochrany štátnej hranice postupným znižovaním počtu vojakov základnej služby útvaru vojsk hraničnej polície. Profesionalizácia ochrany štátnej hranice je jednou zo základných podmienok, ktorú musí Slovenská republika splniť pred jej vstupom do Európskej únie. Predpokladá to najmä čl. 39 a 40 Schengenskej dohody, ktoré upravujú, že ochranu vonkajšej hranice Európskej únie vykonávajú len policajné zložky. Od tejto skutočnosti sa následne odvíja policajná spolupráca s členskými štátmi.

Schválením návrhu projektu profesionalizácie ochrany štátnej hranice postupným znižovaním počtu vojakov základnej služby vláda Slovenskej republiky vytvorí podmienky pre jeden z krokov požadovanej reštrukturalizácie riadenia a kontroly hraníc, ktorý je nutné realizovať v kontexte záväzkov Slovenskej republiky voči Európskej únii a prijímaním príslušného acquis Európskej únie.

Záver

Pri hodnotení migračných prúdov v Európe treba vychádzať z predpokladov, že tieto prúdy bude nutné účinnejšie kontrolovať. Bude potrebné vynakladať maximálne úsilie na elimináciu nekontrolovaných migračných pohybov, ktoré by mohli byť potenciálnou hrozbou pre vznik a prehĺbovanie vnútroštátnych, regionálnych ale i celosvetových problémov ekonomického a sociálneho charakteru. Treba v tomto smere pokračovať v realizácii kontrolných opatrení, ktoré smerujú k zníženiu migračných tlakov.

Spracovali: Daniel Orlický a Branímír Pokorný 2001

orlicky@minv.sk

pokorny@minv.sk

a kolektív